

Monety 2 zł, 5 zł okolicznościowe > Monety 2 zł 2011 > 2 zł 2011 r. - Kraków, klasztor paulinów na Skałce w Krakowie, dwa złote NG

2 zł 2011 r. - Kraków, klasztor paulinów na Skałce w Krakowie, dwa złote NG

2 zł 2011 r. - Kraków, klasztor paulinów na Skałce w Krakowie, dwa złote NG

Producent : NBP - monety kolekcjonerskie

2 zł 2011 r. - Kraków, klasztor paulinów na Skałce w Krakowie

Seria: Miasta w Polsce

Nominał: 2 zł

Próba (stop): CuAl5Zn5Sn1

Wymiary: Ø 27,00 mm

Masa: 8,15 g

Stempel: zwykły

Wielkość emisji: 800.000

Data wejścia do obiegu: 14 listopada 2011

Stan: I (menniczny)

Moneta o nominale 2 zł ze stopu Nordic Gold wyemitowana w ramach nowej serii "Miasta w Polsce", upamiętniająca nierozdzielnie związany z historią Krakowa klasztor paulinów na Skałce.

Uwaga! Fotografia monety ma charakter poglądowy i ogólny, może więc odbiegać np. kolorystycznie od oryginału. Szczegóły dotyczące stanu zachowania znajdują się w opisie monety.

Mało jest miejsc w Krakowie, w Polsce nawet, które by tak mocno zespoliły się z historią narodu i obrosły rozlicznymi legendami, jak Skałka. Ledwo dziś zauważalne wzgórze nad Wisłą, z górującym nad otoczeniem kościołem św. Michała Archaniola i św. Stanisława Biskupa było świadkiem wielu chwil wzniosłych i tragicznych, dla Polaków wiele znaczących. Pielgrzymowali tu królowie, kanclerze Królestwa Polskiego, hetmani, książęta, a na 900-lecie śmierci św. Stanisława przybył na Skałkę sam papież Jan Paweł II.

Badania archeologiczne przeprowadzone w roku 1946 i w latach następnych na Skałce potwierdziły istnienie tu osady w epoce kamiennej, na 2 tysiące lat przed Chrystusem. Pod rumowiskami romańskiego muru znaleziono ślady osady prasłowiańskiej pochodzącej zapewne z V w. po Chr., która spłonęła, a na jej pogorzelsku wzniesiono nową osadę - gród. Tradycja wiąże Skałkę z kultem pogańskim, a Jan Długosz w Żywocie św. Stanisława stwierdza wręcz, że tu Polacy przed przyjęciem chrześcijaństwa "bałwanom swym ofiary i kadzidła składali". Skałka miała być też pierwszym ośrodkiem działalności misjonarzy.

Najstarsze wiadomości o kościele na Skałce podają: Rocznik Kapituły Krakowskiej, Kronika Kadłubka i Vita minor Beati Stanisłai, nazywając tę świątynię "basilica minor S. Michaelis".

Badania archeologiczno-architektoniczne Szyszko-Bohusza doprowadziły do częściowego odsłonięcia resztek fundamentów kamiennej budowli z przełomu IX i X w., którą odkrywca wiązał ze wspomnianą przez Jana Długosza rotundą, a także fundamentów południowej części kościoła gotyckiego, wreszcie górnych partii obwodowego muru obronnego "Zameczek na Skałce"; otaczał potężny mur, którego szerokość wynosiła ok. 3 m, a wysokość w odsłoniętych partiach dochodziła do 5 m. Miała więc Skałka wyraźnie obronny charakter.

2 zł 2011 r. - Kraków, klasztor paulinów na Skałce w Krakowie, dwa złote NG

Istniały, zwłaszcza w XVIII i XIX wieku hipotezy, że na Skałce była pierwsza katedra biskupów krakowskich, przynajmniej do czasów panowania Władysława Hermana (1080-1102). W kronikach kościoł ten występuje czasem jako bazylika mniejsza.

Po przeniesieniu ciała biskupa Stanisława na Wawel milną o skałecznym kościele kroniki i zapiski na prawie półtora wieku. Osiedle skałeczne przy kościele św. Michała, zwane czasem „Starym Krakowem”, zaczyna tracić na znaczeniu. Po zmianie koryta Wisły w XIII wieku Skałka została odcięta od stołecznego Krakowa, który w 1257 roku uzyskał korzystną lokację na prawie magdeburskim. W wyniku tej zmiany koryta - Wawel i Skałka znalazły się na przeciwległych brzegach rzeki. Gdy w 1335 roku król Kazimierz Wielki (1333-1370) wystawił akt lokacyjny miasta Kazimierza, Skałka znalazła się na jego terenie.

O budowie drugiej świątyni na Skałce wspomina Jan Długosz, jako o fundacji króla Kazimierza Wielkiego. W oparciu o te źródła ikonograficzne ustalić można, przynajmniej w przybliżeniu wygląd świątyni gotyckiej z wieżą u frontu, z pięcioboczną absydą.

W 1472 roku kronikarz Jan Długosz sprowadził paulinów z Jasnej Góry aby przejęli opiekę nad sanktuarium. Pierwszym przeorem skałecznym był o. Jakub z Bogumiłowic, który objął wraz z 12 zakonnikami tę placówkę. Paulini sprawują nad nią opiekę do dnia dzisiejszego. Duchowi synowie św. Pawła z Teb pełnili przy tym kościele obowiązki parafialne od czasu swego przybycia do 1923 roku, kiedy to przeniesiono parafię do pobliskiej świątyni Bożego Ciała.

Gotycki kościół, nieco mniejszy od współczesnego był orientowany, to znaczy zwrócony prezbiterium ku wschodowi, a zatem odwrotnie niż obecnie wejście do niego usytuowano od strony Wisły. W obrębie murów skałecznych znajdował się m.in. cmentarz, drewniana dzwonnica, a obok sadzawki - oratorium św. Zofii. Jest wysoce prawdopodobne, iż kościół ten powstał jednak wcześniej - „wchłaniając”; zapewne pierwotną świątynię, być może już w okresie kanonizacji bpa Stanisława, która odbyła się w 1253 roku Kazimierz Wielki był więc raczej tylko restauratorem kościoła.

W 1723 roku ukończony został istniejący dotąd klasztor Ojców Paulinów, którego budowę rozpoczęto jeszcze w 1636 roku. Gmach klasztorny, dwukrotnie większy od poprzedniego, utrzymany jest w formie renesansowego zamku, wedle wzorów włoskich, ze skarpami obronnymi i narożnymi wieżyczkami.

Chylący się ku upadkowi kościół gotycki zburzono w 1733 roku i przystąpiono do budowy nowego, w stylu późnego baroku, według projektu Antoniego Gerharda. Zapewne nie odpowiadał on zakonnikom, skoro 5 lat później zlecił on przeprojektowanie budowli i dalsze kierownictwo budowy powierzono królewskiemu architektowi, Antoniemu Solariemu. Wprowadził on znaczące zmiany w architekturze ukończonego w 1749 roku kościoła, największej po kościele św. Piotra i Pawła, świątyni Krakowa, utrzymanej w stylu barokowym.

W 1934 roku w klasztornym ogrodzie został wybudowany gmach juwenatu czyli paulińskiego gimnazjum dla młodzieży męskiej. Po II wojnie światowej decyzją władz administracyjnych zakon został zmuszony do przekazania tego budynku, pierwotnie liceum pedagogicznemu, a później liceum ogólnokształcącemu.

Monety 2 zł, 5 zł okolicznościowe > Monety 2 zł 2011 > 2 zł 2011 r. - Kraków, klasztor paulinów na Skałce w Krakowie, dwa złote NG

2 zł 2011 r. - Kraków, klasztor paulinów na Skałce w Krakowie, dwa złote NG

Od 1993 roku w odzyskanym przez paulinów i w gruntownie odnowionym gmachu dawnego juwenatu mieści się siedziba Wyższego Seminarium Duchownego Ojców Paulinów, które dotąd, od XVII wieku z niewielkimi przerwami mieściło się w budynku klasztornym.

W dniu 8 maja 1953 roku odbyły się na Skałce i na Wawelu wielkie uroczystości 700-lecia kanonizacji św. Stanisława, z udziałem całego Episkopatu Polski. Dnia 8 czerwca 1979 roku miało miejsce na Skałce spotkanie przedstawicieli nauki oraz młodzieży z papieżem Janem Pawłem II.
(wg www.skalka.paulini.pl)

Cena : 3,00 zł Brutto (3,00 zł Netto)

Dostępność: Produkt dostępny w naszym sklepie od 04 luty 2011